

Stortingets presidentskap

Dato:
23.04.2026

Høringssvar på presidentskapets utkast til særlov for Epstein-kommisjonen

Jeg viser til presidentskapets høringsnotat om *Forslag til lov om informasjonstilgang m.m. for den uavhengige granskingskommisjonen for å undersøke forhold som har blitt aktualisert gjennom offentliggjøringen av Epstein-dokumentene*.

Overordnet sett inneholder notatet og utkastet til lovtekst en rekke gode vurderinger og forslag som langt på vei oppfyller føringene som ble lagt av Kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 160 S (2025-2026) om oppnevning av en granskingskommisjon for å undersøke forhold som har blitt aktualisert gjennom offentliggjøringen av Epstein-dokumentene. Når det er sagt, er det likevel enkelte momenter ved utkastet som med fordel bør revideres for at loven i større grad skal være i tråd med føringene fra komiteen. Jeg redegjør for disse under.

Anledning til å gi kommisjonen opplysninger som er innhentet ved skjulte tvangsmidler

På side 11 i høringsnotatet heter det i siste avsnitt at:

«Det legges til grunn at kommisjonen ikke vil ha behov for tilgang til opplysninger som er innhentet ved kommunikasjonskontroll eller andre skjulte tvangsmidler. [...] Fritak fra taushetsplikten etter forslaget til § 4 omfatter derfor ikke opplysninger innhentet ved kommunikasjonskontroll. [s.11]»

Etter Rødts syn bør det overveies å gi kommisjonen mulighet til å motta også informasjon av denne typen. Gitt forholdene som har blitt avdekket sin alvorlige natur og potensielt svært forringende følger for tilliten til demokratiet, bør kommisjonen kunne motta all relevant informasjon, slik at det ikke etterlates unødvendig tvil om hvorvidt kommisjonen fritt har kunnet foreta alle nødvendige undersøkelser.

Om bruk av opplysninger mottatt av kommisjonen som dokumentasjon i tilsynssaker

På side 12 i høringsnotatet heter det at:

«Det kan vurderes om det også bør reguleres at opplysninger heller ikke skal kunne brukes som dokumentasjon i tilsynssaker som kan gi grunnlag for reaksjoner mot enkeltpersoner. [s. 12]»

Etter Rødts syn vil det være betenkelig om informasjon om faktiske forhold som kommer fram gjennom kommisjonens undersøkelser ikke skal kunne føre til reaksjoner mot ansvarlige for ukultur i forvaltninga. Vi frykter at en slik bestemmelse vil kunne bidra til å skape et inntrykk av at ukultur eller uheldige bindinger som kommisjonen eventuelt avdekker ikke vil få reelle konsekvenser for de ansvarlige eller forvaltningas framtidige praksis.

Kommisjonens anledning til å søke innsyn i sikkerhetsgradert informasjon

I utkastet til lovtekst heter det i siste ledd av § 10 at:

«Kommisjonen skal iakttta hensynet til rikets sikkerhet og fremmede makter og ikke søke innsyn i sikkerhetsgradert informasjon i større utstrekning enn nødvendig.» [s. 26]

I høringsnotatet utdypes den foreslåtte bestemmelsen på følgende vis:

*«Ved nødvendighetsvurderingen forutsettes det at kommisjonen iakttar hensynet til rikets sikkerhet og til **etterretningssamarbeid med andre land** [s. 21, vår utheving].»*

Rødt frykter at disse formuleringene i praksis vil kunne overlate til informasjonseier et stort rom til å øve press overfor kommisjonen til å avstå fra å søke innsyn. Vi er av den oppfatning at det er svært uheldig dersom kommisjonen settes i en situasjon hvor den må veie anmodninger fra informasjonseier om å avstå fra å søke innsyn opp mot oppfyllelsen av eget mandat, spesielt når det ligger i problemstillingens natur at kommisjonen nødvendigvis ikke kan ha innsynet som kreves for å foreta en fullt informert vurdering.

Om klageinstans for avslag på innsyn i stortingsarkivet

Det legges i høringsnotatet til grunn at overlevering av arkiv etter kommisjonen skal skje til stortingsarkivet, og ikke til Nasjonalarkivet, som forutsatt av kontroll- og konstitusjonskomiteen. Videre foreslås det at bestemmelsen om at kommisjonens avgjørelser i innsynssaker ikke skal kunne påklages, ikke skal gjøres gjeldende for bevaringsinstitusjonen. Dette er etter Rødts syn fornuftige forslag fra presidentskapet.

Videre er Rødt opptatt av at det bør legges til rette for så stor grad av innsyn som overhodet mulig om arkivet etter kommisjonen, og at en høy grad av åpenhet om kommisjonens arbeid og funn er sentralt for å lykkes med gjenoppbyggingen av tilliten til forvaltningen. Rødt mener derfor det er uheldig at det legges opp til at Stortingets presidentskap vil være siste klageinstans for avslag på innsyn i stortingsarkivet, uten at det vil være mulig å klage til et eksternt organ. I likhet med Utvalget til å gjennomgå Stortingets innsynsregler (Dokument 21 (2023–2024)) mener Rødt derfor at det bør etableres et eksternt organ som skal avgi rådgivende uttalelser til presidentskapet i klagesaker. Som utvalget skriver, vil

«Et rådgivende innsynsutvalg [...] bidra til å skape større avstand mellom førsteinstansen og klageinstansen, og styrke tilliten til at prosessen for behandling av innsynsklager er

tilstrekkelig uavhengig og reell.»

Med vennlig hilsen
Marie Sneve Martinussen
Parlamentarisk leder for Rødt